

Kompetencecenter for Rehabilitering og Recovery Forskningsplan 2017-2020

Mission

Kompetencecenter for Rehabilitering og Recovery er knyttet op på den centrale vision i Region Hovedstadens Psykiatri om en psykiatri med patienten i centrum, baseret på recovery, netværksinddragelse og rehabilitering.

Kompetencecentrets arbejde handler derfor om at understøtte og bidrage til at realisere denne vision gennem en række udviklings-, undervisnings- og forskningsprojekter, der alle ligger inden for en recovery-orienteret tilgang i psykiatrien.

Medarbejdere

Kompetencecentret er et tværfagligt team med aktuelt 9 fastansatte og 4 projektansatte. Fastansatte: Leder, en seniorforsker, to AC'ere, og 5 undervisere på Skolen for Recovery. Projektansatte: En projekt-tovholder, en projektleder, og to ph.d. studerende.

Knap 50 % af Kompetencecentrets medarbejdere har brugererfaringer/brugerbaggrund. Én medarbejder er fuldtidsansat til specifik varetagelse af også forskning.

Vision for forskningen

Visionen for forskningen i Kompetencecenter for Rehabilitering og Recovery er at udvikle, bidrage til og fremme den viden, som understøtter recovery-processerne hos de mennesker, der frekventerer og gør brug af de tilbud, der findes i Region Hovedstadens Psykiatri.

Overordnet formål med forskningen

Det overordnede formål med forskningen i Kompetencecenter for Rehabilitering og Recovery er at udvikle og bidrage til den forskning i Region Hovedstadens Psykiatri, der tydeligt understøtter en recovery-orienteret udvikling og praksis.

Hermed mener vi især den forskning, der tager et eksplicit udgangspunkt i menneskers levede erfaringer, og på grundlag heraf producerer og udvikler vores viden om menneskers recovery-processer, samt kvalificerer og evidensbaserer vores tilgange med en konsekvent inddragelse af denne viden.

Derfor er det også et mål, at forskning og formidling af forskning via Kompetencecentret i stigende grad sker inden for konceptet om samskabelse, hvor brugere/patienter og pårørende er en integreret del, og hvor mennesker med levede erfaringer er medforskere.

Målgruppe

Forskningens primære målgruppe er brugerne af regionens behandlingstilbud.

Forskningens sekundære målgruppe er medarbejdere i Region Hovedstadens Psykiatri samt brugernes pårørende og netværk i øvrigt.

Kobling til regionens overordnede visioner og strategier

Strategien for forskningen i Kompetencecenter for Rehabilitering og Recovery knytter an til de fleste centrale strategier og visioner i Region Hovedstadens Psykiatri gennem de sidste 5 år, samt til den nationale strategi for forskning for mennesker med psykiske lidelser fra 2015 (*Forskning til gavn for mennesker med psykiske lidelser – en national strategi*).

Koblingen til de overordnede visioner og strategier i Region Hovedstadens Psykiatri gælder aktuelt især følgende:

- Visioner for fremtidens psykiatri 2011
- Brugerinddragelsesstrategien 2014
- Virksomhedsplan 2015
- Fokus, Forenkling og Forbedring i Region Hovedstadens Psykiatri 2016-2018

Koblingen er strategisk med indflydelse på en vurdering af forskningsprojekternes relevans - ikke på formål, metoder og resultater i de enkelte forskningsprojekter.

Mål

På baggrund af visionen og det overordnede formål med forskningen i Kompetencecenter for Rehabilitering og Recovery i Region Hovedstadens Psykiatri har Kompetencecentret i alt tre centrale mål for forskningen i perioden 2017-2020.

1. At bidrage med viden om menneskers recovery-processer

Denne viden er afgørende for tilrettelæggelsen af vores indsatser, således at de bedst muligt understøtter menneskers mulighed for at komme videre.

2. At kvalificere og evidensbasere allerede eksisterende recovery-orienterede tiltag og indsatser

Denne viden er afgørende for at sikre at de recovery-orienterede indsatser, der findes, enten herhjemme eller i udlandet, og hvoraf vi i Region Hovedstadens Psykiatri gør brug af flere, fremmer recovery-processerne hos brugerne af vores tilbud, og at vi har det rette grundlag for en implementering.

3. At etablere viden og evidens for nye recovery-orienterede tiltag og indsatser

Denne viden er afgørende for, at vi er opdateret på effekter og betydning af de tiltag og indsatser, der findes nationalt og internationalt, og løbende sættes i gang i Region Hovedstadens Psykiatri, for at fremme brugernes recovery og psykiatriens fortsatte udvikling i en recovery-orienteret retning.

Strategi

Strategien til opfyldelse af disse mål bygger på både igangværende og planlagte projekter, samt på projekter, der aktuelt er under planlægning (**se bilag 1**).

1. At bidrage med viden om menneskers recovery-processer

Målet søges indfriet gennem

- a) Undersøgelser af recovery-processerne hos mennesker med svære sindslidelser set fra et subjektivt perspektiv: Hvad siger brugerne selv?
- b) Udvikling af måleinstrument hvor mennesker med svære sindslidelser selv vurderer deres recovery: Hvad har betydning og hvordan vurderer brugerne selv, at de er kommet sig?
- c) En undersøgelse af sammenhængen mellem sygdomsindsigt og recovery hos mennesker med svære psykiske lidelser set fra brugerens perspektiv

2. At kvalificere og evidensbasere eksisterende recovery-orienterede tiltag og indsatser

Målet søges indfriet gennem

- a) Undersøgelser af konkrete interventioner eller tiltag, herunder i Region Hovedstadens Psykiatri, der handler om at fremme recovery hos brugerne af psykiatriens tilbud
- b) Undersøgelser af psykiatriens retning mod at være recovery-orienteret
- c) Udvikling af instrument til måling af psykiatriens grad af at være recovery-orienteret

3. At etablere viden og evidens for nye recovery-orienterede tiltag og indsatser

Målet søges indfriet gennem

Løbende igangsættelse af undersøgelser og/eller vidensopsamling i form af bl.a. systematiske reviews af de nyeste tiltag og indsatser nationalt og internationalt, der handler om at fremme brugernes recovery og psykiatriens udvikling i en recovery-orienteret retning.

Samspil med praksis

Da Kompetencecentret er centralt forbundet med de overordnede målsætninger inden for området recovery og recovery-orientering i Region Hovedstadens Psykiatri, er *Virksomhedsplanen 2015* og den 3-årige implementeringsplan *Fokus, Forenkling og Forbedring i Region Hovedstadens Psykiatri 2016-2018* et helt aktuelt omdrejningspunkt for Kompetencecentrets arbejde.

Dette gælder ikke mindst i forhold til dimensionen i *Fokus, Forenkling og Forbedring* om at sikre patientens ønsker og behov ved at evaluere og forankre allerede igangsatte tiltag til

understøttelse af brugerens recovery-proces og ved at udvikle nye værktøjer og metoder til at arbejde recovery-orienteret og med fælles beslutningstagning – og den dertil knyttede forventning til Kompetencecentret om løbende leverancer med fokus på en kvalificering og udvikling af recovery-orienteringen i klinisk praksis.

Men det er Kompetencecentrets ønske at blive endnu tættere knyttet til klinisk praksis med bl.a. en løbende dataopsamling på regionens recovery-orienterede tiltag og indsatser. Derfor har Kompetencecentret aktuelt et særligt fokus på, hvordan der kan gennemføres en systematisk vidensopsamling på Skolen for Recovery gennem etablering af en database.

Skolens særlige koncept om samskabelse på alle niveauer (dvs. på både underviserniveau og på deltagerniveau), og det forhold at recovery-colleges internationalt angives som en helt central indefra virkende metode til at udvikle organisationen i en stadig større recovery-orienteret retning, er en oplagt mulighed for at følge effekten af et konkret tiltag, der har til formål at fremme recovery i praksis, på både individniveau (hos patienter, pårørende og medarbejdere) og på organisationsniveau.

Økonomi

Kompetencecentrets udviklings- og undervisningstiltag er hovedsageligt finansieret via driftsmidler. Forskningstiltag i Kompetencecentret er som regel afhængige af eksterne midler. Forskningen er derfor overvejende betinget af tilsagn om en forskningsfinansiering på baggrund af løbende ansøgninger om støtte til private og offentlige fonde.

Publikationer og forskningsformidling

Kompetencecentret for Rehabilitering og Recovery arbejder systematisk med at udbrede den opsamlede viden i form af både nationale og internationale publikationer i peer-reviewed videnskabelige tidsskrifter, samt gennem forskningsformidling og forskningsnetværk i relevante sammenhænge, såvel herhjemme som i udlandet.

I forskningssammenhæng ønsker vi at samarbejde med alle psykiatriske centre i Region Hovedstadens Psykiatri.

Aktuelt har Kompetencecentret bl.a. især følgende samarbejdspartnere:

Internt i organisationen:

- PC Ballerup
- PC København (forskningsenheden)
- PC Frederiksberg
- PC Amager
- De øvrige Kompetencecentre i Region Hovedstadens Psykiatri, herunder Kompetencecenter for Dobbelt diagnoser, Kompetencecenter for Retspsykiatri og Kompetencecenter for Psykoterapi

Andre organisationer mv. i DK:

- Psykiatrifonden
- Det Sociale Netværk
- Brugerorganisationer, herunder Fællesrådet og Bedre Psykiatri
- Københavns Universitet (SUND)

- Roskilde Universitet (herunder især Sundhedsfremme og Sundhedsstrategier, samt Psykologi, under Institut for Mennesker og Teknologi (IMT))
- Danmark Teknologiske Universitet og Monsenso (IT-firma)
- Socialstyrelsen
- Kommuner inden for regionens områder, herunder Københavns Kommune (bl.a. Integrations- og Beskæftigelsesforvaltningen) og Ballerup Kommune

Udlandet især:

- ImROC, UK (Implementing Recovery through Organisational Change)
- King's College, London, herunder især: Centre for Innovation and Evaluation in Mental Health (CIEMH)
- The University of Nottingham, UK, herunder især: Research into Recovery and Wellbeing and Recovery Research Network (RRN) på Institute of Mental Health
- Yale School of Medicine, Yale University, herunder især: Yale Program for Recovery and Community Health.

Bilag 1

Oversigt over forskningsprojekter i Kompetencecenter for Rehabilitering og Recovery

Listen opdateres to gange om året, senest opdateret: December 2016

Igangværende ph.d. projekter

- *Recovery-oriented practice in mental health inpatient settings.*
Et ph.d. studie ved Anna Kristine Waldemar, 2014-2018.
En kvalitativ undersøgelse af, hvordan den recovery-orienterede tilgang udfolder sig på psykiatriske sengeafsnit (observation og interviews) med fokus på bl.a. udfordringer, muligheder og barrierer.
- *RENEW: Rehabilitation for Empowerment, Natural Supports, Education and Work.*
Et ph.d. studie ved Michaela Høj, 2014-2018.
En kvalitativ undersøgelse af en amerikansk udviklet uddannelsesrettet, recovery- og netværksorienteret indsats for psykisk sårbare unge i alderen 18-30 år (participatory research og interview).
- *Momentum Trial: Sharing decisions in mental health treatment.*
Et ph.d. studie, 2017-2020 (ph.d. studerende og forskningsassistent forventes på baggrund af bevilling fra Trygfonden ansat primo 2017).
The efficacy of using electronic self-monitoring and preparing for treatment consultations by using a smartphone-based decision aid to support shared decision making in people with a diagnosis of schizophrenia or related psychotic disorders in outpatient treatment settings. A randomized controlled single-blind trial.
- *Illness management and recovery in Danish community mental health centres.*
Et ph.d. studie ved Helle Stentoft Dalum, 2012-2015.
Et randomiseret studie af effekten af det amerikanske udviklede, recovery-orienterede, undervisningsprogram Illness Management and Recovery (IMR) i distriktspsykiatrien i Region Hovedstadens Psykiatri (afsluttet, men publikationer stadig undervejs).

Igangværende andre projekter i form af reviews

- *Illness management and recovery programme (IMR) for people with severe mental illness*
Cochrane review. Protokol udgivet april 2014, reviewet er under udarbejdelse:
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/14651858.CD011071/full>
- Peer-støtte i de etablerede indsatser – hvad siger forskningen om effekt?
Gennemgang af den kvantitative forskningslitteratur på området. Publiceres i det nordiske *Tidsskrift for Psykisk Helsearbeid* 04 /2016 (Volume 12), Universitetsforlaget, Norge:
https://www.idunn.no/tph/2016/04/peerstoette_i_de_etablerede_psykiatriske_og_psykosociale_i_nd

Forskningsprojekter planlagt eller under planlægning

- *Sygdomsindsigt og recovery*
Et 1-årigt kvalitativt studie af brugerens perspektiv på forholdet mellem sygdomsindsigt og recovery.
- *Måling af recovery-orientering i organisationer*
Udvikling og implementering af et instrument til måling af organisationens grad af at være recovery-orienteret. Projekt i samarbejde med bl.a. Psykiatrifonden og forskningsafdelingen på Psykiatrisk Center København ved Merete Nordentoft. Planlægges også etableret som et ph.d. projekt.
- *Recovery Colleges (herunder Skolen for Recovery)*
Skolen for Recovery i RHP blev åbnet i august 2015. I England findes der over 30 af sådanne skoler (Recovery Colleges). Der er regionalt, nationalt og internationalt derfor behov for valid viden om effekter af recovery skoler på flere niveauer. Derfor er der i Kompetencecentret i 2016 indledt en proces for etablering af model til videns-opsamling med det formål på sigt at etablere en database, generere forskningsprojekter og styrke det internationale samarbejde på området.
- *Peer support (herunder recovery-mentorere)*
Vi ønsker generelt at igangsætte forskningsprojekter, der undersøger peer support, både kvantitativt og kvalitativt, herunder at undersøge effekten af peer-støtte på både et individuelt og organisatorisk niveau.